

Asia: VN/1205/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta
VN/1205/2025

Akava kiittää mahdollisuutta lausua otsikkoasiassa.

Esityksen keskeinen sisältö

Esityksessä muutettaisiin verotusmenettelystä annettua lakia. Verohallinto voisi jatkossa kerätä tietoja vertailutietotarkastusta varten – tarpeellisessa laajuudessa ja niiden vaatimusten puitteissa, jotka tietosuojasääntely asettaa henkilötietojen käsittelylle.

Esitys on osa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmassa määriteltyjä harmaan talouden vastaisia toimia. Sen tavoitteena on turvata viranomaisten toimintaedellytyksiä harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnassa.

Arviolta 100 miljoonaa euroa verotuloja jää vuosittain keräämättä, koska tietosuojasääntely rajoittaa vertailutietotarkastusten toimittamista. Esityksen tavoite on turvata Verohallinnon tiedonsaanti, edistää harmaan talouden torjuntaa ja paikata mainittu verovaje. Laajempi tietopohja parantaa verotuksen yhdenmukaisuutta ja verovelvollisten tasapuolista kohtelua.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

Akavan kanta

Akava kannattaa ehdotusta. Talousrikollisuuden, harmaan talouden toiminnan ja veronkierron kitkemiseen tähtääviä toimia pitää jatkaa.

Verohallinto tarvitsee riittävän tietopohjan verotuksen toimittamiseen ja verovalvontaan. Nykyinen sääntely ei kuitenkaan enää takaa, että Verohallinto saa kaikki tarpeelliset tiedot. Erityisesti rajat ylittävän taloudellisen toiminnan valvominen tehokkaasti on vaikeaa. Haasteet koskevat ensisijaisesti finanssilaitosten vertailutietotarkastuksia.

Ehdotetut sääntelyn muutosehdotukset perustuvat hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallitus jatkaa veronkierron ja harmaan talouden torjuntaa. Syksyn 2024 budjettiriihessä hallitus päätti valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla turvataan tietojensaanti juuri finanssilaitoksiin kohdistuvilla vertailutietotarkastuksilla.

Vertailutietotarkastus on osa Verohallinnon tehtäväksi säädettyä verovalvontaa ja se on luonteeltaan verotarkastus. Siinä kerätään tietoja mm. taloudellisista tapahtumista, jotka koskevat jotakin toista verovelvollista kuin itse tarkastuskohteena olevaa (sivullista) tahoa. Tietoa voidaan etsiä esimerkiksi tarkastuskohteen asiakkaasta tai liikekumppanista. Tarkastuksen kohteena olevalle sivulliselle taholle ei anneta tietoja siitä, keiden verovelvollisten verotukseen vertailutietotarkastus on vaikuttanut.

Vertailutietotarkastuksessa noudatetaan verotarkastusta koskevia menettelysäännöksiä, hyvää verotarkastustapaa ja vertailutietotarkastuksia käsittelevää Verohallinnon ohjetta. Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus.

Sorjonen Pasi
Akava ry